

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ.
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

L. Bologa: Factorii educației religioase.
Rep.: Noile manuale didactice.
Pr. Gh. Micu: Conferința de primăvară a tr. Lăpuș.
Programul serbărilor jubilară ale Universit. din Cluj.

Cronică.
Partea oficială: Ordine circulare și avize oficiale.
Concurs pentru întregirea parohiei Lunca-Mureșului (Cucerdea-săcuiască).

Factorii educației religioase.

Neîntrecutul scriitor, profesorul universitar Părintele Gr. Pișculescu, cunoscut sub pseudonimul Gala Galaction, într'un recent număr al ziarului „Curentul”, se întreabă, cu drept cuvânt, de motivul psihic, care determină trecerea atâtor suflete dreptcredincioase în lagărul sectarilor. Mai mult decât atât se miră, cum se face că chiar tinerii, care s'au dedicat carierii preoțești, după 8 ani de știință și educație religioasă ies din aceste școli „pozitiviști, înțelepți, cu sânge rece, în fața vieții și a Evangheliei”. Această stare anormală, distrugătoare de suflete, crede S. Sa, că nu se poate îndrepta decât dacă ținem seamă de faptul că „în slujba lui Christos nu poți fi slujbaş, cu tabiet, cu ore fixe și cu o corectitudine strict exterioară”.

În aceste vre-o câteva cuvinte este sintetizată critica cea mai aspră posibilă a întregului nostru sistem de educație religioasă atât în școlile de specialitate cât și în celelalte categorii de școli secundare. Fără îndoială regenerarea sufletelor nu se va putea face decât tot prin suflet; numai suflete pătrunse de adevărul mistic al Evangheliei vor putea rezista în fața influențelor externe dăunătoare și numai ele vor avea tăria necesară să persiste cu îndărătnicie în modelarea sufletelor tinere încredințate educației.

Observația Părintelui Pișculescu insistă însă numai asupra unui factor din cei doi factori de care educația trebuie să țină seama, și anume numai de factorul extern,

de mediu și uită copilul cu structura lui sufletească cu înclinările și aptitudinile lui. Strigătul Părintelui G. Galaction se aseamănă cu exclamația pedagogului Helvetius, care zicea: „dați-mi mie școlile și eu voi schimba toată fața Europei”. Or nu e suficient să ai dascăli pătrunși de suflul religios; ci e nevoie ca acești dascăli să țină seamă de înclinările și predispozițiile religioase ale elevilor, să le cunoască individualitatea. Schimbările, transformările de suflete nu sunt posibile decât în marginile dictate de aceste înclinări și predispoziții. Tocmai acest fapt se neglijează cu desăvârșire atât în educația noastră religioasă cât și în selecțiunea candidaților la preoție.

Scopul educației religioase, luat în general, este omul religios, omul pătruns de adevărurile eterne ale prevedinței divine, care caută și află în aceste adevăruri un perpetuu razim în deprimările sale sufletești prezente, ca și în speranțele viitorului. Or deprimările sufletești, speranțele viitorului sau acțiunile momentului sunt foarte diferite după cum diferite sunt structurile sufletești ale indivizilor, nevoile în care acești indivizi sunt constrânși să lupte. Alte sunt nevoile sufletești ale unui copil, alte ale unui adolescent și alte ale unui om matur. Această diversitate de nevoi, de speranțe etc. diferă nu numai după etate ci și după stadiul cultural al individului: altfel se prezintă aceste nevoi la un om simplu și altfel la un om de cultură. Dar chiar în

aceste categorii generale, împărțite după etate și stadiu cultural, se ivesc diferențe individuale. Pentruca să ne mărginim la copilul de școală, putem vedea și aici deosebiri, de multeori semnificative: sunt copii care primesc adevărurile propoveduite de profesorul de religie ca ultime argumente și se comportă în consecință, sunt elevi care nu țin seamă de ele, sunt alții care caută să le combată. În educația religioasă altfel și altfel trebuie să ne comportăm față de aceste individualități. Deci o chestiune primordială pentru ori-ce educator este să cunoască înclinările religioase ale elevilor.

Cunoașterea individualității se impune dela sine și pentru un propagandist. Nu poți intra în sufletul nimănui decât pe porțița nevoilor care-l frământă. Aici e punctul de greutate asupra căruia stăruiește un propagandist sectar. De obicei cei-ce cad în mrejele lui sunt oameni cu scăderi morale, bețivi, fumători etc. Aceștia simt în ei, de multe-ori, nevoia de a se debarasa de aceste slăbiciuni, însă nu găsesc factorul care să provoace transformarea sufletească. În aceste momente dacă se ivește propagandistul sectar, care îi oferă o nouă viață, curată, ușor se lasă dus de gândul curățeniei acestei vieți. Nu elementele de credință, dogma propoveduită de sectar atrage pe cel-ce caută o transformare a propriei sale vieți. Mai sunt o categorie de oameni, pe care un sectar îi poate câștiga: categoria oamenilor care simt în ei nevoia afirmării de sine fără să aibă putința să se impună semenilor săi prin o atitudine hotărâtă — oamenii retrași. Această superioritate și-o manifestă prin abținere dela acțiunile celor mulți. Pentru sectarii aceștia noua credință nu are valoare decât atâta vreme cât numărul comunității sectante este mic. Indată ce comunitatea se mărește, înțeleg comunitatea locală din care face parte, nu se mai simte bine în ea și-și caută o altă comunitate restrânsă.

Nu e suficientă căldura apostolului pentru a câștiga inimile credincioșilor și a-i îndrepta pe calea adevărului credinței creștine. E nevoie să se cunoască nevoile reale, care neliniștesc sufletul credinciosului, căci numai ținând seamă, în primul rând, de aceste nevoi, se poate câștiga.

L. Bologa.

Noile manuale didactice.

În ultimul an școlar s'au introdus noile manuale didactice în învățământul secundar, potrivite cu dispozițiile și îndrumările cuprinse în noua programă analitică din 1928. Dar fiindcă programa aceasta aprobată în Decembrie 1928, a fost din nou modificată, la stăruințele dlui profesor N. Iorga, în primăvara anului 1929, — s'au produs oarecari confuziuni și întâzieri, cari au împiedecat pe autorii manualelor didactice de a lucra în liniște deplină și cu toată grija cuvenită la pregătirea noilor manuale didactice.

De aceea multe din ele lasă de dorit, fiind redactate cu desconsiderarea postulatelor pedagogice. Cu toate acestea putem afirma, că în majoritatea cazurilor noile manuale didactice prezintă un vădit progres, atât ca înfățișare cât și ca cuprins, față de vechile manuale tipărite pe o hârtie atât de slabă și urită, încât adeseori îți era greu să le deschizi și să citești vre-o pagină din ele.

Pe noi ne interesează aici, în primul rând, manualele de religie, dintre cari constatăm cu plăcere că cele mai îngrijite și mai conștiincios redactate sunt ale dlor profesori universitari *I. Lupaș, I. Mihălcescu, I. Savin*. Nu ne îndoim, că profesorii noștri de religie vor avea prilej să le aprecieze și să se ajute de aceste manuale spre a sădi în sufletul elevilor dragoste și entuziasm pentru credința și biserica ortodoxă.

Nu putem ascunde însă întristarea noastră, când răsfoim manuale de religie scrise în pripă, fără căldură sufletească, pline de contraziceri și de afirmațiuni, cari nu vor putea produce decât zăpăceală în mintea cititorilor și a elevilor.

Astfel căzându-ne în mână „*Istoria bisericii ortodoxe române*“ de 3 autori (Vintilescu, Ionescu, Popescu) „și alți profesori de seminar“, deschizând această carte la pagina 56—57 citim despre mitropolitul *Simion Ștefan*, că știind „să se strecoare între stăpânitorii asupra și între datorii ce o simțea față de legea străbună și față de neam, tipări cărți numai pentru poporul său. Până la el fuseseră tipărite *cărțile lui Coresi, care nu ajunseseră și dincolo de munte...*“ La pagina 62 însă aflăm tocmai

contrarul: „Cărțile lui Coresi s'au răspândit peste tot în țările românești începând unificarea limbii și crearea unei limbi literare.“ Sunt și alte greșeli de acest fel.

Contrațicerea este evidentă. Cititorul neorientat, ca și elevul lipsit de puțința controlului, nu va putea ști unde este adevărul și va rămânea zăpăcit, dacă nu se va pricepe profesorul să-i demonstreze totala lipsă de temei a primei afirmațiuni.

Dar ce va putea să culegă bietul elev din confuzia dela pagina 88? Cine se apucă să scrie manuale didactice, ar trebui să cunoască măcar regulile elementare ale gramaticii și să știe, cum se construiește o frază. Aceste cunoștințe elementare ar fi putut scuti pe cei *trei autori și alți profesori de seminar*, de o frază monstruoasă ca aceasta: „Unirea a fost mai mult un act politic pe care clerul exasperat de persecuțiile religioase îndurate din partea calvinilor primia făgăduiala oamenilor împărătești, care pe lângă faptul că-i scăpa din situația în care se găseau, dar li se lăsa deplina libertate să-și păstreze vechile lor datini începând dela botez până la înmormântare și pe deasupra Sf. Liturghie și slujbă dupăcum apucaseră și cursul sărbătorilor după ritul lor de mai înainte.“

Tot așa de puțin se va putea lămuri cine citește la pagina 93 următorul galimatias: „După furtunatică păstorire a lui Atanasie, ce se sfârșește în 1713 August, 19 protopopi din ce în ce mai desorientați aleseră pe iezuitul Wenceslas Frantz pe care împăratul nu-l întări temându-se ca să nu se strice unirea văzând că pe deoparte nestatornicia lui Atanasie care la 1711 iscăli o declarație solemnă în favoarea legii vechi, iar pe de altă parte că pentru legea veche fiind numeroși și căutând să puie un mitropolit ortodox, numai un român...“

Este în adevăr uimitor, cum a putut să obțină aprobarea Sf. Sinod și a Min. Instr. Publice, un manual scris într'un stil barbar.

Atragem atențiunea profesorilor noștri de religie să examineze *foarte conștiincios* toate manualele, înainte de a le recomanda elevilor și să nu le introducă decât pe cele scrise corect și frumos, într'un stil clar și curat românesc, având în acelaș timp o bună împărțire metodică și fiind pătrunse de duhul credinței noastre străbune! Rep.

CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE

Conferința de primăvară a tractului Lăpuș.

În 25 Mai 1930 preoțimea tractului Lăpuș și-a ținut conferința de primăvară în parohia Rohia după un program bine stabilit. O parte dintre preoți au celebrat Sfta Liturghie în sobor iar ceilalți au cântat la strană însoțiți de cântăreții bisericești.

Biserica bine îngrijită și încăpătoare a fost plină de credincioșii din parohie și jur. La sfârșitul liturghiei pr. Augustin Thira a predicat despre „Îngrijirea sufletului“ pornind dela evangelia zilei. A fost ascultat cu viu interes. După predică un grup de 7 preoți au săvârșit sftul Maslu pentru un număr însemnat de credincioși.

La masa comună aranjată în locuința adm. prot. Nicolae German s'a petrecut o adevărată serbare jubilară în mod intim colegial. Din prilejul că administratorul protopopesc Nicolae German în anul curent a împlinit 30 ani în preoție, pr. Gh. Micu în numele preoțimei îl salută dorindu-i încă 30 ani de păstorire și scoțind în relief activitatea-i mănoasă în general. Pr. I. Budu vorbește despre activitatea sărbătoritului în special; iar pr. I. Andreiu amintește unele evenimente din trecutul parohiei Rohia ca fost sediu protopopesc, accentuând cazul protopopului Cosma, ca nu cumva să se găsească vre-un intrigant și în zilele noastre.

Printre alte discuții preoții în unanimitate își exprimă deplina mulțumită și recunoștință față de Prea Sfințitul nostru episcop că a dat atențiune dorinței lor născută ca administrator protopopesc într'adevăr pe cel mai vrednic dintre preoții tractului. La sfârșit sărbătoritul cu calmitatea și modestia ce-l caracterizează mulțumește celor ce l-am ovaționat accentuând, că dragostea și alipirea ce și-o manifestă preoțimea tractuală față de dânsul îl face să muncească în ogorul Domnului cu mai multă forță.

La ora 2 p. m. preoțimea se constituie în ședință intimă fiind de față pe lângă preoții prezenți în număr de 17 și ieromonahul Sofronie Morariu dela Mănăstirea

„Sfata Ana“ și studentul în teologie Viorel Bodea. Păr. adm. prof. N. German deschide ședința prin o cuvântare acomodată accentuând scopul conferințelor, îndemnând în special conlucrarea la combaterea crizei morale și la desvoltarea sentimentului religios-moral. Din care cuvânt de deschidere reținem: Durere, dar și biserica noastră vie încă este molipsită de criza morală, sleirea sentimentului religios și tocirea conștiinții și încă în mare măsură.

Singurele mijloace de combatere sunt *puterea cuvântului evanghelic*, și urmașii învățăturilor lui Christos, ducând o viață trează sub toate raporturile *în duh creștinesc* și cu deosebire noi preoți și familiile noastre. „In dăr ați luat în dar să dați“ ne zice Mântuitorul, — de unde vom da, înțeleg cuvântul evanghelic, dacă noi preoții prin înțelegerea scripturilor nu ni-l vom însuși?

Deci și cu aceasta ocazie să ne folosim și să facem din aceasta întrunire o adevărată *școală sufletească și practică*, bazată pe experiențele obținute în furtunoasele valuri a vieții pastorale și comunicate aci în înțelesul strict colegial și binevoitor.

Invită preoțimea să se reorganizeze ca asociație tractuală. Prin aclamațiune cu unanimitate se alege ca președinte pr. Nicolae German, vicepreședinte pr. Ioan Andreiu, notar pr. Ioan Budu și raportor pe Gheorghe Micu. După aceea se trece la ordinea zilei cetindu-și pr. Gheorghe Micu lucrarea „Urmările nedeplinei săvârșiri a sfintelor taine, grabă, ușurință“; fiind ascultată cu deplină atențiune. Se deschide apoi discuție liberă mai întâi asupra lucrării apoi asupra predicii ținută în biserică. Discuția a ținut mai mult de o oră luând parte critică mai mulți preoți, împărtășindu-și păreri binevoitoare, referitoare la cultul divin și la mărturisire. Mai la urmă a luat cuvântul președintele, apreciind atât lucrarea cât și predica, declarându-le cu terminul de „Deplin succesă“.

Suma de Lei 250.— intrați dela Maslu rămâne ca bază unui fond de propagandă religioasă. Acest fond se va alimenta din atari venite precum și din amende de câte Lei 500.— care o va solvi oricare preot, care va lipsi dela vre-o conferință fără motive acceptabile.

Intre alte se aduc și următoarele decisiuni: a) Rugăciunea care se zice când se cântă „Cuvine-se cu adevărat...“ preotul o zice îngenunchiând înaintea sfintei mese. b) În tot locul la sfânta Liturgie unde este a se zice „Înțelepciune dreaptă“ se va zice *Înțelepciune dreaptă*. c) Îndeplinirea sfintei Liturghii când se face în sobor să servească numai trei preoți. d) Să se ea la bugetul anului viitor în fiecare parohie o sumă corespunzătoare din care să se cumpere 10 biblîi și cari să se împartă gratuit credincioșilor celor mai deștepti din parohie. e) Președintele va invita pe toate preotesele din tract la o întrunire cu scopul de a se constitui și ele într-o societate religioasă de propagandă.

Se decide ca fiecare conferință să fie ambulantă. La dorința părintelui Teodor Herman, conferința de toamnă se va ținea în parohia Răzoare (Mașca) unde va predica pr. I. Budu tratând subiectul „Sectarismul și folosul milosteniei“.

După ce șeful tractual a citit câteva ordinațiuni ședința intimă s'a ridicat la ora 5 p. m. mergând cu toți la vecernie. Credincioșii cari au participat la sfata Liturgie și de data aceasta au impopulat biserica aproape în număr complet. La sfârșitul vecerniei pr. capelan Vasile Puica a vorbit despre „Chemarea și datorințele Oastei Domnului“ în care a desvoltat mai pe larg datorințele ostașilor. Predarea a făcut impresie bună asupra auditorului.

Credincioșii s'au îndepărtat dela biserică mulțumiți sufletește și încântați de cele petrecute în mijlocul lor, iar preoții s'au despărțit unul de altul cu dorul de a se revedea iarăși împreună la conferința de toamnă cu aceeași dragoste frățească.

Pr. Gh. Micu.

Programul serbărilor jubilar ale Universității din Cluj.

Împlinirea alor 10 ani de viață românească la Universitatea Regele Ferdinand I, va fi aniversată în cadrul unor mari serbări, în zilele de 20 și 21 Octomvrie a. c., după următorul program:

Ziua I-a: Luni, 20 Oct., e zi consacrată aniversării, și va fi prezidată de Senatul Universitar 1929/30.

Sedința festivă: 1. Deschiderea ședinței de către Rector. 2. Cuvântul M. S. Regelui. 3. Cuvântul șefului guvernului. 4. Cuvântul reprezentanților Academiei Române, Universităților străine și din țară, cuvântul studenției. 5. Promoția M. Sale Reginei Maria și a doctorilor honoris causa.

La amiază: banchet.

Ziua II-a: Marți, 21 Oct., e consacrată deschiderii solemne a anului școlar, prezidată de Senatul 1930/31, se va începe cu serviciu religios la bisericile tuturor confesiunilor.

Deschiderea solemnă a anului școlar: 1. Salutul rectorului vechiu. 2. Cuvântarea M. Sale Regelui. 3. Cuvântarea ministrului instrucțiunii publice. 4. Darea de seamă a rectorului vechiu. 5. Discursul noului rector. 6. Cuvântul studenției. 7. Cursul de deschidere a dlui prof. Sextil Pușcariu. 8. Masă câmpenească în grădina botanică. 9. Inaugurarea Pinacotecei și colecției Cioflec. 10. Vizitarea expoziției și a Universității.

După cum suntem informați, la aceste serbări vor participa și I. P. Sf. Sa Patriarhul României *Miron Cristea*, I. P. Sf. Sa Mitropolitul *Nicolae Bălan*, P. Sf. Sa Episcopul *Roman Ciorogariu* și P. Sf. Sa Episcopul Armatei *Dr. Ioan Stroia*.

CRONICĂ

M. Sa Regele Carol al II-lea la Cluj.

Ziua de Luni, 29 Sept. c., a fost o adevărată zi de sărbătoare pentru orașul Cluj. M. Sa Regele Carol al II-lea, în acea zi a pășit întâia oară în orașul nostru în calitate de Rege. Pentru aceasta și primirea ce i s'a făcut a fost într'adevăr regească, întrecând chiar și așteptările M. Sale, mai ales că n'a venit în calitate oficială, ci numai ca înalt privitor al cursei internaționale de motociclete și automobile de pe Dealul Feleacului. Cu toate acestea primirea a avut cadrele cele mai oficiale și mai sărbătorești.

La gară M. Sa a fost întâmpinat de toți șefii și delegații autorităților bisericesti, civile și militare din capitala Ardealului. — Biserica noastră a fost reprezentată de P. Sf.

Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan, însoțit de P. On. consilieri eparhiali Dr. Seb. Stanca, Andrei Ludu, Dr. Vasile Sava, Laur. Curea, Dumitru Antal, rev. bis., Nic. Vasiu, protopopul Clujului, apoi de P. On. Dr. Ioan Vască, rectorul Academiei Teologice.

Trenul regal a sosit la ora 10 și un sfert. La coborîrea din tren în uralele celor ce i-au ieșit întru întâmpinare, dl gen. Hanzu a predat raportul, iar dl Dr. T. Mihali, primarul orașului, după o cuvântare de bineventare a prezentat pânea și sarea protocolară. După trecerea în revistă a trupei dl director regional a prezentat pe șefii autorităților.

P. Sf. Sa Episcopul nostru, prezentat cel dintâi, a salutat pe M. Sa cu următoarele cuvinte:

Majestatea Voastră,

Biserica ortodoxă salută cu tot respectul și întreg devotamentul, pe iubitul Rege, la întâia intrare în capitala Ardealului. Să trăiți Sire la mulți și fericiți ani!

În ușa salei de așteptare doamnele din societatea înaltă a Clujului, au predat M. Sale câteva buchete frumoase de flori.

Urcându-se în automobil, a plecat deodreptul pe Dealul Feleacului. Străzile pe unde a trecut erau tixite de lume care l'a aclamat în urale nesfârșite.

Înainte de masă a participat la cursa de motociclete iar după masă la cursa de automobile. Între concurenții automobiliști a fost și A. S. R. Principele Nicolae.

Seara a fost un banchet la Automobil Club Regal Român, iar la ora 12 noaptea M. Sa s'a reîntors cu trenul la Sinaia.

Hirotoniri. P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae* în ziua de 23 Sept. c. a hirotonit întru diacon pentru trebuințele eparhiei pe dl profesor *Sofron Vlad*, absolvent al facultății de teologie din București; întru preot și duhovnic pe diaconul monah *Valerian Grig. Marcu*, pentru parohia Bălan II; iar în zilele de 27 și 28 Sept. întru diacon, preot și duhovnic pe *Petru Pop*, pentru parohia Inuri.

Sfințire de clopote. În ziua de Duminică 5 Oct. c. se va face sfințirea clopotelor capelei ortodoxe din Vișeu-de-jos, noua parohie ortodoxă din Maramureș, în-

ființată în urma revenirii la ortodoxie alor 500 familii unite. — Din partea episcopiei noastre va participa la această serbare P. On. prot. Gh. Oprean, misionar eparhial.

Deces. *Alexandru Bărbos*, preotul nostru din *Ciocotiș*, protopopiatul Băii-mari, după scurte dar grele suferințe a adormit în Domnul, în ziua de 22 Septembrie c., în etate de 63 ani și 40 de slujbă preotească. Il jelesc nemângăiata soție, doi fii și două fice, mai mulți nepoți și nepoate cât și alte rudeni. Bunul Dumnezeu îl odihnească cu dreptii Săi. Transmitem familiei sincerile noastre condoleanțe.

Congresul misionarilor s'a ținut după programul stabilit la Cernăuți în zilele de 28—30 Sept. c. Dintre înalții ierarhi pe lângă I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nectarie al Bucovinei, au participat și I. P. Sf. Sa Mitropolitul Gurie al Basarabiei, Episcopul Grigore al Aradului și Arhiepiscopul Leu Botoșaneanul vicarul Mitropoliei Moldovei. Au mai participat o seamă de profesori universitari de teologie. I. P. C. Sa Arhimandritul Scriban și toți misionarii eparhiali. În afară de chestiunile fixate înainte în program, s'a mai discutat înființarea unui cotidian mare românesc, care să apere interesele ortodoxiei. Propunerea a fost făcută de P. C. Econ. I. N. Dărvănescu dela episcopia R.-Vâlcea. În vederea realizării acestui desiderat s'a ales o comisiune. O dare de seamă amănunțită despre acest congres vom publica după reîntoarcerea P. O. misionar eparhial Gh. Oprean.

Un preot condamnat pentru agitație. Preotul reformat Alex. Baboș din Lupeni, la înmormântarea victimelor incidentelor sângeroase întâmplare anul trecut acolo, a făcut agitație printre muncitori spunând între altele și următoarele cuvinte: „voi ați cerut pâine și vi s'au dat gloanțe“. Pentru agitația făcută a fost condamnat de Tribunalul din Deva la 6 luni închisoare.

Preoții și spectacolele. Patriarhul bisericii iugoslave a trimis tuturor preoților bisericii iugoslave o scrisoare în care insistă mai ales asupra necesității de a avea o viață privată exemplară. De aci înainte intrarea preoților în cafenele și cinematografe este interzisă și fiecare preot, care

va voi să se ducă la teatru, este dator de a examina întâi dacă piesa jucată este în concordanță cu demnitatea lui.

	PARTEA OFICIALĂ	
---	------------------------	---

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 6754—1930.

Ordin circular
cătrecătre toate oficiile protopopești și parohiale.

Se aduce la cunoștință preoțimei noastre ordinul Sf. Sinod Nr. 116901 în baza ordinului Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor sociale de următorul cuprins:

Din diferitele rapoarte ce primește acest Minister, se constată că slujitorii cultului din unele regiuni ale țării, nu respectă prescripțiunile legii și regulamentului de înmormântări și îngroapă morții în grădinile și curțile bisericilor.

Față de instrucțiunile precise în acest sens, date de Sf. Patriarhie și Sf. Episcopii și față de dispozițiunile categorice ale legii și regulamentului pentru înmormântări (art. 1 și 2) cari prevăd că înmormântările se fac numai în locuri destinate special acestui scop, adică în cimitire, — preoții sunt îndrumați la respectarea legii.

Cluj, la 25 Septembrie 1930.

Consiliul eparhial.

Nr. 6658—1930.

CIRCULAR
cătrecătre toate oficiile protopopești și parohiale.

Institutul de Psihologie al Universității din Cluj a început o serie de cercetări din domeniul Psihologiei experimentale și aplicate cu scopul, ca în baza unor cercetări făcute, să contribuie în mod științific și potrivit realităților, la îndrumarea atât a educației cât și a unei serii întregi de organizații sociale.

Una dintre problemele capitale ale vieții noastre sociale este fără îndoială problema religioasă. O îndrumare a vieții religioase însă nu este posibilă decât cunoscând realitatea așa cum ea se prezintă în țara noastră. Institutul de Psihologie al Universității din Cluj și-a luat greaua sarcină de a lămurii această problemă din punct de vedere psihologic. Un început a făcut prin publi-

careia lucrării: „*Psihologia vieții religioase*“ de Dr. L. Bologa. Lucrarea tratează următoarele probleme de o importanță covârșitoare pentru îndrumarea vieții noastre religioase:

1. Influența factorilor externi asupra vieții religioase.
2. Evoluția vieții religioase pe latura credințelor, afectelor și a motivelor practicilor religioase.
3. Sguduirile religioase.
4. Indoielile religioase.
5. Muștrările de conștiință de natură religioasă.

Lucrarea se bazează pe un bogat material statistic, cules după norme științifice din realitățile noastre sociale și naționale.

Cum această problemă interesează de aproape clerul nostru, Vă invităm să binevoiti a sprijini această publicație, cumpărând pentru Bibliotecile parohiale.

Costul unui exemplar este de 200 Lei.

Se pot procura direct dela numitul Institut din Cluj, Str. Regală Nr. 11 și dela Librăria noastră eparhială.

Cluj, la 22 Septembrie 1930.

Consiliul eparhial.

Nr. 6705—1930.

A V I Z

Recomandăm preoților să-și procure cartea de predici funebre „*Nu plânge*“ de prot. Ștefan Cioroianu, doctor în teologie. Prețul unui volum 100 Lei plus porto postal 20 Lei. Se poate procura dela Librăria noastră eparhială.

Cluj, la 22 Septembrie 1930.

Consiliul eparhial.

Nr. 6591—1930.

A V I Z

Se publică Instrucțiunile următoare, ca preoții interesați să iee cunoștință.

Cluj, la 22 Septembrie 1930.

Consiliul eparhial.

INSTRUCȚIUNI

referitoare la aplicarea legii și regulamentului clerului militar, în vederea propunerilor de înaintare pe anul 1931/1932.

Se face cunoscut comandamentelor, că se vor întocmi propuneri de înaintare pentru preoții militari de rezervă, cari au luat

parte în războiul din 1916—1921, aplicându-se prescripțiunile de mai jos:

CAPITOLUL I.

Intocmirea foilor calitative.

Preoții căpitani de rezervă se vor nota pe timpul, 1 Noembrie 1929—31 Octomv. 1930, pe foi calitative identice cu ale ofițerilor, formându-li-se memorii.

1. Prima notă va fi dată de către Comandantul Cercului de Recrutare unde contează preotul.

A 2-a notă se va da de către P. S. S. Episcopul Eparhial de care aparține preotul și căruia i se va trimite memoriul și foaia calitativă de către Cercul de Recr.

A 3-a notă se va da de P. S. S. Episcopul de Alba-Iulia, Inspector al Clerului Militar, căruia Cercurile de Recrutare îi vor trimite memoriile și foile calitative pe cari le va primi dela P. S. S. Episcopul Eparhial respectiv.

După-ce P. S. S. Episcopul de Alba-Iulia va termina cu notarea, va înapoia memoriile și foile calitative la Cercurile de Recrutare, dela care le-a primit.

Cercurile de Recrutare centralizează întocmind tablouri de propuneri și le înaintează Corpului de Armată respectiv, pentru a fi notate și discutate de Comitetul Corpului de Armată, la care comitet va asista și Șeful serviciului religios al Corpului de Armată.

2. Pentru preoții căpitani de rezervă cari sunt sau au fost confesori de garnizoană, prima notă va fi dată de comandantul garnizoanei (Comandantul Pieței în garnizoanele de reședință, de Corpuri de Armată și de Divizii) unde preotul contează sau a fost confesor de garnizoană. Comandanții de garnizoană le înapoiază Cercurilor de Recrutare, care fără a le mai nota le trimiț P. S. S. Episcopului Eparhial și apoi se urmează ca la Nr. 1 de mai sus.

3. Tabelele de propuneri cu procesele verbale ale Comitetelor și cu memoriile originale se vor înainta de către Corpurile de Armată Ministerului Armatei Direcția Personalului.

CAPITOLUL II.

Condițiuni de înaintare.

1. Marele Stat Major cu nota Nr. 1848 din 1927, a avizat că nu sunt indicate „con-

centrări anuale“ de instrucție spre a pregăti pe preoții militari de rezervă, în consecință concentrarea anuală pentru instrucție nu va fi cerută preoților de rezervă.

2. Un preot militar de rezervă spre a fi admis la înaintare, trebuie ca pe lângă condițiunea de a fi notat și propus de șefii ierarhici indicați la Cap. I, de mai sus, să mai îndeplinească și următoarele condițiuni:

a) Să fi făcut campania ca confesor al unei unități sau serviciul mobilizat;

b) Să fi servit după războiul cel puțin 8 (opt) ani consecutiv ca confesor provizoriu, diurniști sau bugetar.

3. Fiecare din șefii ierarhici arătați la Cap. I de mai sus, vor încheia notarea fiecărui preot cu una din următoarele caracterizări:

— Merită a înainta la vechime.

— Merită a înainta la alegere.

— Nepropozabil din cauză că...

— Nu merită a înainta.

4. Având în vedere că în serviciul Clerului Militar prima treaptă ierarhică este gradul de Preot-Căpitan, urmează că Preoții-Căpitani de rezervă vor fi propuși pentru gradul de Preot-Maior de rezervă.

5. Promoțiile de Preoți-Căpitani în rezervă, care urmează a fi propuse, sunt cele cu vechimea în grad 15 Iulie 1919 inclusiv, precum și promoțiile mai vechi.

6. Preoții cari împlinesc vârsta de 60 ani, până la 31 Martie 1932, nu vor fi propuși la înaintare.

CAPITOLUL III.

Epoca notărilor.

1. Cercurile de Recrutare (Comandanții de Garnizoană, Comandanții de Piață) vor nota între 1—16 Noemvrie 1930.

2. PP. SS. SS. Episcopi Eparhioți, vor nota între 16—25 Noemvrie 1930.

3. P. S. S. Episcopul militar de Alba-Iulia, va nota între 25 Noemvrie—25 Decemvrie 1930.

4. Comitetele Corpurilor de Armată între 1—15 Ianuarie 1931.

5. La 20 Ianuarie 1931, propunerile vor trebui să fie înaintate Ministerului Armatei Direcția Personalului.

p. Ministru
Directorul Personalului
(ss) General Paplica.

p. Conformitate
Șeful Biroului 7 Cler
(ss) Pr. Maior Georgescu-Silv.

Nr. 1027—1930 prot.

(37) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a *Lunca-Mureșului* (Cucerdea-săcuiască) devenită vacantă prin avansarea fostului paroh Dumitru Giurgiuca la alt post, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“ în următoarele condițiuni:

1. Dotațiunea dela Stat conform cvalificațiunei alesului.

2. Locuință în natură în casele parohiale solid edificate, constatătoare din 3 camere, bucătărie de iarnă și de vară cu toate supraedificatele necesare unei gospodării intense.

3. 30 jughere cultivabile pe vatra Mureșului și trei (3) jughere pășune.

4. Dela 120 familii câte o ferderă de cucuruz și $\frac{2}{3}$ din zilele de lucru.

5. Stolele uzitate.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta în termenul indicat cererile justificate cu documente pentru parohie de clasa I. și cu certificat dela P. S. Sa Episcopul nostru eparhial, la Oficiul protopopesc subsemnat și cu prealabila încuviințare a acestui oficiu se vor putea prezenta în parohie spre a celebra, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Lunca-Mureșului, la 2 Sept. 1930.

Oficiul protopopesc al tractului Turda, de acord cu Consiliul parohial.

Iovian Murășianu, protopop.

La LIBRĂRIA EPARHIALĂ din Cluj se află de vânzare ORNATE BISERICESTI (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albastre, confecționate ineseptionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

AVIZ! Cu onoare aduc la cunoștința on. preoțimi și organe parohiale, că începând cu 1 Ianuarie c., în prăvălia mea din Cluj, Str. Iuliu Maniu nr. 7, se vor afla de vânzare în rate și ICOANE SFINTE, frumos încadrate. Icoanele încadrate vor fi expuse în permanentă, fiecare având indicat și prețul.

Cu stimă MIHAIL SOMLYAI

(1) 10—12

aurar.